

KARTA PRZEDMIOTU								
Kod przedmiotu		BNPL504						
Nazwa przedmiotu		BEZPIECZEŃSTWO POWIETRZNE PAŃSTWA						
USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW								
Kierunek studiów		BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE						
Forma studiów		niestacjonarne						
Poziom studiów		pierwszego stopnia/licencjackie						
Profil studiów		praktyczny						
dziedzina nauki/ dyscyplina naukowa		dziedzina nauk społecznych/ dyscyplina naukowa: nauki o bezpieczeństwie, nauki o polityce i administracji, nauki prawne						
Jednostka prowadząca przedmiot		Bydgoska Szkoła Wyższa						
Osoby prowadzące przedmiot		doc. dr inż. Grzegorz Lisowski						
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU								
Status przedmiotu		do wyboru						
Przynależność do modułu		moduł do wyboru						
Język wykładowy		polski						
Semestry, na których realizowany jest przedmiot		piąty						
Wymagania wstępne		Wykład: Student powinien rozumieć funkcje, cele i zadania bezpieczeństwa państwa Ćwiczenia: Student powinien znać historię utworzenia obrony powietrznej państwa oraz nazwać współczesne kierunki rozwoju obrony powietrznej państwa. Posiadać umiejętność określenia istoty bezpieczeństwa państwa w podsystemie bezpieczeństwa militarnego i systemie bezpieczeństwa państwa.						
FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ								
Formy zajęć	wykład	ćwiczenia	seminarium	praca kliniczna	laboratorium	projekt/prezentacja	samokształcenie	ECTS
Liczba godzin	10	10	---	---	---	---	55	3
Sposób realizacji zajęć		wykład/ ćwiczenia						
Sposób zaliczenia zajęć		wykład : egzamin ustny ćwiczenia : zaliczenie ustne /prezentacja						
Metody dydaktyczne		Wykład: wykład informacyjny/wykład konwersatoryjny Ćwiczenia: ćwiczeniowa (oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, Internet itp.						

Wykaz literatury	
podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobija K., Maślanka S., Żyłka D., <i>Wyzwania i rozwój obrony powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej – obronność RP XXI wieku</i>, Warszawa 2018. 2. Grenda B., Bielawski R., <i>Bezpieczeństwo lotnicze w aspekcie rozwoju technologicznego</i>, Warszawa 2018. 3. Radomyski A., <i>Podstawy obrony powietrznej</i>, redakcja naukowa, AON, Warszawa 2015. 4. Radomyski A., <i>Powszechna obrona przeciwlotnicza wojsk</i>, AON, Warszawa 2014. 5. Glen A., <i>Podstawy poznawcze bezpieczeństwa powietrznego państwa</i>, AON, Warszawa 2013.
uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marszałek M., Glen A., Makowski P., <i>Teoria obrony powietrznej</i>, AON, Warszawa 2009. 2. Czupryński K., Glen A., Soroka P., <i>System obrony powietrznej Polski</i>, AON, Warszawa 2013. 3. Zdrodowski B., <i>Teoria obrony powietrznej</i>, AON, Warszawa 2002.

CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Cele przedmiotu	
Cel 1 (C1)	Zapoznanie studentów z przedmiotowym zakresem obrony powietrznej – zadaniami i przeznaczeniem obrony powietrznej oraz podstawowymi definicjami.
Cel 2 (C2)	Omówienie historii obrony powietrznej – przyczyn powstania, rozwoju oraz umiejscowienie w historii wojskowości.
Cel 3 (C3)	Wskazanie miejsca obrony powietrznej w systemie bezpieczeństwa państwa poprzez przedstawienie podstawowych podziałów oraz ich omówienie.
Cel 4 (C4)	Dostrzeżenie relacji pomiędzy różnymi wymiarami bezpieczeństwa a obroną powietrzną

Treści programowe		
Forma wykładowa		
	Liczba godzin	Treści programowe
Wykład	10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> — miejsce obrony powietrznej w systemie bezpieczeństwa państwa, — cel, zakres, przedmiot obrony i podstawowe definicje, podział typologiczny — Sposoby prowadzenia OP — Definicja, cel, elementy oraz historia obrony przeciwlotniczej — Militarne środki napadu powietrznego — Niemilitarne środki napadu powietrznego, — kierunki rozwoju obrony powietrznej — nowe technologie w obronie powietrznej państwa – wpływ zmian geopolitycznych oraz współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa na zmiany w systemie obrony powietrznej
FORMA ĆWICZENIOWA		
Ćwiczenia	10 godz.	<ul style="list-style-type: none"> — Obrona powietrzna w Marynarce Wojennej oraz struktura i działanie systemu obrony powietrznej — Kontrola ruchu lotniczego jako podsystem rozpoznania obrony powietrznej; — zadania i przeznaczenie kontrolerów ruchu lotniczego w Wojskowych Portach Lotniczych oraz walka radioelektroniczna — Centrum Operacji Powietrznej – Dowództwo Komponentu Powietrznego, struktura i zadania; struktura, zadania oraz przeznaczenie Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych i Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych w zakresie obrony powietrznej — Ośrodki Dowodzenia i Naprowadzania w systemie obrony powietrznej – struktura i zadania; współczesne środki napadu powietrznego

Efekty uczenia się				
	Student, który zaliczył przedmiot bezpieczeństwo powietrzne państwa	Odniesienie do efektów uczenia się		
	w zakresie WIEDZY	dla kierunku	UCh I st. PRK poziom 6	Ch II st. PRK poziom 6
EU1	ma wiedzę pozwalającą rozpoznawać oraz nazywać pojęcia z zakresu obrony powietrznej, prawidłowo dobiera terminologię z zakresu bezpieczeństwa oraz obrony powietrznej.	K_W01 K_W09	P6U_W	P6S_WG
EU2	ma wiedzę pozwalającą wskazać miejsce obrony powietrznej w bezpieczeństwie państwa, ma podstawową wiedzę w zakresie zarządzania przestrzenią powietrzną oraz w jaki sposób realizowana jest obrona powietrzna RP.	K_W01 K_W05	P6U_W	P6S_WG
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
EU3	Potrafi nakreślać i inicjować przebieg konkretnych postępowań z zakresu bezpieczeństwa powietrznego państwa, korzysta z politycznego myślenia w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom i kształtowania bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego państwa.	K_U04	P6U_U	P6S_UW
EU4	rozumie cel i zasady utrzymywania międzynarodowego środowiska bezpieczeństwa, analizuje przyczyny i skutki współczesnych sojuszy, organizacji wojskowych oraz wojskowo – politycznych, prawidłowo wykorzystuje posiadaną wiedzę w celu przygotowania projektów rozwiązań zwiększających zacieśnienie więzi w ramach działających form współpracy z uwzględnieniem obrony powietrznej państwa	K_U05	P6U_U	P6S_UW
EU5	potrafi tworzyć i wdrażać przy zastosowaniu odpowiednich technik, metod i narzędzi interpretować zjawiska towarzyszące bezpieczeństwu, analizuje i ocenia procesy zachodzące w zakresie bezpieczeństwa powietrznego państwa	K_U08	P6U_U	P6S_UK
w zakresie KOMPETENCJI				
EU6	zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystuje w praktyce zawodowej	K_K05	P6U_K	P6S_KO
EU7	potrafi identyfikować i oceniać skutki zagrożenia bezpieczeństwa bierze odpowiedzialność za decyzje podejmowane w dziedzinie bezpieczeństwa	K_K03	P6U_K	P6S_KR

Kryteria oceny osiągniętych efektów	
na ocenę 2	Opanowanie wiedzy na poziomie niezadowalniającym, brak wiedzy na temat podstawowych zagadnień prezentowanych oraz wymaganych przez prowadzącego przedmiot / mniej niż 50% /
na ocenę 3	Wiedza na poziomie podstawowym, rozumienie podstawowych pojęć wynikających z programu zajęć / 51 – 60 % wiedzy /
na ocenę 3,5	Prezentowana wiedza kształtuje się na poziomie przeciętnym ;student orientuje się w zagadnieniach omawianych zgodnie z programem zajęć / 61 - 70 % wiedzy /
na ocenę 4	Opanowanie wiedzy na poziomie dobrym zagadnień bezpieczeństwa powietrznego państwa/ 71% - 80 % wiedzy /
na ocenę 4,5	Student prezentuje dobrą wiedzę na tematy omówione na zajęciach, potrafi dokonywać porównań w zakresie znaczenia bezpieczeństwa powietrznego państwa dla funkcjonowania bezpieczeństwa / 81-90% wiedzy /
na ocenę 5	Kompleksowe opanowanie treści programowych, umiejętność analizy i dokonywania porównań prezentowanych treści. Argumentowanie co do opinii wybranych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa powietrznego państwa / 91-100% wiedzy /

Metody oceny
Ocena formująca F F1. Wypowiedzi studenta świadczące o zrozumieniu lub brakach w zrozumieniu treści omawianych (wykład + ćwiczenia) F2. Pytania zadawane przez studenta świadczące o poziomie wiedzy i zainteresowania problematyką (wykład) F3. Aktywność poznawcza studenta- znajomość literatury przedmiotu, samodzielne wyciąganie wniosków (wykład) F4. Przygotowanie wcześniejsze materiału i zaprezentowanie go przez studenta na zajęciach F5. Bieżąca ocena postępów uczenia się – sprawdziany wiedzy, kolokwia (ćwiczenia)
Ocena podsumowująca P P1. Ocena z kolokwium zaliczającego ćwiczenia (ćwiczenia) P2. Ocena z kolokwium kończącego seminarium P3. Ocena z przygotowanych prezentacji (ćwiczenia) P4. Ocena z egzaminu końcowego (wykład)

METODY (SPOSOBY) WERYFIKACJI I OCENY ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA

Efekt uczenia się	Forma oceny					
	wykład		ćwiczenia			
	Egzamin pisemny	Zaliczenie ustne/ Egzamin ustny	Zaliczenie ćwiczeń – referat	Zaliczenie ćwiczeń – prezentacja	Kolokwia/ ćwiczenia	Obecność i aktywność na zajęciach / ćwiczenia
EU 1		X				
EU 2		X				
EU 3			X	X		X
EU 4			X	X		X
EU 5			X	X		X
EU 6	X		X	X		
EU 7	X		X	X		

Egzamin ustny	100% (na zakończenie wykładu), 3 pytania z zakresu materiału realizowanego na wykładach oraz dyskusja
Zaliczenie końcowe	50% - przygotowanie prezentacji na zadany temat związany z obroną powietrzną 40% - obrona prezentacji 10% - obecność na ćwiczeniach

Obciążenie pracą studenta - bilans punktów ECTS			
Forma aktywności		Obciążenie studenta	
		Godziny	ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:			
Godziny wynikające z planu studiów	wykłady	10	0,4
	ćwiczenia	10	0,4
	inne	---	---
Razem		20	0,8
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym			
Przygotowanie do egzaminu/zdawanie egzaminu		25	1,0
Przygotowanie do kolokwii / odpowiedzi ustnej		-	-
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury		15	0,6
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji		15	0,6
Razem		55	2,2
Razem PRZEDMIOT		75	3,0

Bilans punktów ECTS					
ECTS/ WYKŁAD	ECTS/ ĆWICZENIA	ECTS/ LABORATORIUM	ECTS/ PRACOWNIA/ PROJEKT	ECTS/ SEMINARIUM	ECTS/ SUMA
1,5	1,5	---	---	---	3